

Niniejszy dokument nie stanowi doręczenia w trybie art. 15 zzs⁹ ust. 2 ustawy COVID-19 (Dz.U.2021, poz. 1842)

Sygn. akt I ACa 241/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Grzegorz Krężolek (spr.)
Sędziowie:	SSA Regina Kurek SSO del. Bartosz Pniewski
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Marta Sekuła

po rozpoznaniu w dniu 15 czerwca 2021 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) S.A. w W. - zarządcy masy sanacyjnej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

w restrukturyzacji

przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej Szpitalowi (...) w K.

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 1 sierpnia 2019 r. sygn. akt I C 137/19

- 1. prostuje oczywiste niedokładności w oznaczeniu strony powodowej zawartym w komparycji zaskarżonego wyroku w ten sposób, że wskazane tam oznaczenie zastępuje oznaczeniem prawidłowym o treści (...) S.A. w W. - zarządcy masy sanacyjnej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. w restrukturyzacji***;
- 2. odrzuca apelację w części w jakiej strona powodowa domaga się zapłaty od strony pozwanej kwoty 165,20 zł (sto sześćdziesiąt pięć 20/100 złotych) oraz odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych od kwoty 21.760,86 zł liczonych od dnia 25 października 2018 r. do dnia zapłaty***;
- 3. zmienia zaskarżony wyrok w punktach I i II nadając im treść:***

„I. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 21.760,86 zł (dwadzieścia jeden tysięcy siedemset sześćdziesiąt 86/100 złotych),

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 9.658 zł (dziewięć tysięcy sześćset pięćdziesiąt osiem złotych) tytułem części kosztów procesu”;

4. w pozostałym zakresie apelację oddala;

5. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 2.439 zł (dwa tysiące czterysta trzydzieści dziewięć złotych) tytułem części kosztów postępowania apelacyjnego.

SSA Regina Kurek SSA Grzegorz Krężolek SSO Bartosz Pniewski

Sygn. akt: I ACa 241/20

UZASADNIENIE

(...) S.A. w W. ustanowiona zarządcą masy sanacyjnej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. , domagała się w postępowaniu nakazowym zasądzenia od Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Szpitala (...) w K. kwoty 173.148,58 zł wraz z dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia wytoczenia powództwa- 25 października 2018 r. do dnia zapłaty, a także kwoty 165, 20 zł stanowiącej równowartość 40 EUR , będącej wynikającą z brzmienia art. 10 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych zryczałtowaną należnością z tytułu kosztów odzyskiwania należności. Powódka domagała się również obciążenia przeciwnika procesowego kosztami postępowania.

Uzasadniając żądanie wskazała , że spółka wyłoniona w drodze procedury przetargowej na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych , podpisała z pozwanym kilka umów na dostawę materiałów medycznych w okresie od lutego 2014 do maja 2016r. Dostawy zamówionych w ten sposób towarów były sukcesywnie wykonywane , a odzwierciedlały je wystawione faktury , wskazujące na ilości , asortyment oraz terminy dostarczenia kupującemu poszczególnych partii towarów o medycznym przeznaczeniu.

Strona pozwana nie kwestionując ich dokonywania , w tym faktu ich odbioru , nie zapłaciła za nie w terminie.

Pismem z dnia 4 października 2018 r. pozwany Szpital został wezwany do zapłaty tych świadczeń w terminie do dnia 18 października 2018 r. lub przedstawienie propozycji polubownego rozwiązania sporu.

Wezwanie okazało się nieskuteczne.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 7 listopada 2018 r., Sąd Okręgowy w K., zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę kwotę 173.148,58 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 25 października do dnia zapłaty oraz kwotę 5.798,50 zł tytułem kosztów procesu.

Sprzeciwem od tego orzeczenia Szpital (...) w K., objął tylko jego część, co do kwoty 21 760, 86 zł oraz tę dotyczącą kosztów postępowania. W tym zakresie domagał się oddalenia powództwa oraz obciążenia tymi kosztami strony powodowej.

W swoim stanowisku podniósł , że kwestionuje roszczenia dochodzone pozwem tylko w odniesieniu do tej jego części na które składa się należność z tytułu części skapitalizowanych odsetek.

Zdaniem Szpitala , sposób w jaki druga strona interpretuje przepisy ustawy o terminach płatności w transakcjach handlowych , dotyczące odsetek , w szczególności ich wysokości oznaczonych w kolejnych zmianach tego aktu prawnego nie jest prawidłowy.

Stąd ich wyliczenie , które zdecydowało o rozmiarze dochodzonej z tego tytułu kwoty opierało się na błędnych założeniach, co do stopy odsetek , a wynikająca stąd suma 21 760, 86 zł nie jest wobec tego powódce należna.

Argumentował, również iż nietrafnym jest przyjęcie, że w przypadku umów zawartych do dnia 31 grudnia 2015 r. , a także zawartych po tej dacie, ale co do których postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego było prowadzone przed dniem 1 stycznia 2016 r., wysokość odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych powinna wynosić 9,5 % zamiast 8 % w skali roku.

Pismem z dnia 12 grudnia 2018 r. powódka wniosła o uzupełnienie nakazu zapłaty poprzez zobowiązanie strony przeciwnej do świadczenia na jej rzecz kwoty 165, 20 zł jako równowartości 40 EUR.

Wyrokiem z dnia 1 sierpnia 2019r Sąd Okręgowy w Krakowie :

-oddalił powództwo w części dotyczącej kwoty 21 760,86 zł[pkt I] oraz

- zasądził od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 8870 zł , tytułem zwrotu kosztów procesu[pkt II sentencji wyroku].

Okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy uznał za pomiędzy stronami niesporne , a przedstawiają się one następująco :

Powódka i pozwany SP ZOZ Szpital (...) w K. zawarli w trybie ustawy prawo zamówień publicznych , umowy na dostawę i sprzedaż towarów medycznych , z 19 lutego 2014r., 15 kwietnia 2014r, 18 czerwca 2014r, 27 czerwca 2014r , 22 lipca 2014r , 23 października 2014r , 25 maja 2015r , 27 maja 2015r , 16 września 2015r, 29 grudnia 2015 r. z 3 lutego 2016 r z 25 marca 2016 i 10 maja 2016r.

Ponadto strony zawarły umowę z 4 lutego 2014r na dostawę ,montaż oraz uruchomienie wtryskiwacza kontrastu do tomografu.

Szpital (...) w K. nie zapłacił uzgodnionych cen w terminach umownych. Swoje zobowiązania wobec powódki , w odniesieniu do należności głównych realizował w częściach / ratach/ , w dniach 17 grudnia 2018 r., 31 grudnia 2018r ., 8 stycznia 2019 r. Łącznie w ten sposób zapłacił 154.108,65 zł.

W postępowaniu strona powodowa dochodzi skapitulowanych odsetek od tych należności.

Ocenę prawną roszczenia spółki Sąd I instancji ograniczył do tej jego części , której dotyczył sprzeciw Szpitala (...) od nakazu zapłaty z dnia 7 listopada 2018r., wyznaczonej jego granicami.

W tym zakresie , podzielił stanowisko składającego sprzeciw i uznając tę część roszczenia za niezasadną , sformułował następujące stwierdzenia i wnioski :

a/ pozwany Szpital nie kwestionował co do zasady należności wynikających z faktur, tytułem cen należnych powódce za dostawę i sprzedaż towarów i materiałów medycznych oraz montaż urządzenia o takim przeznaczeniu / wtryskiwacza kontrastu do tomografu/ . Ostatecznie całość należności stwierdzonych wystawionymi fakturami została przez pozwanego zapłacona częściami w dniach 17 grudnia 2018 r., 31 grudnia 2018r, r., 8 stycznia 2019 r., na łączną kwotę 154.108,65 zł. Fakt zapłaty należności głównych w tej formie i w tym czasie nie był przez drugą stronę kwestionowany,

b/ sporem stron objęte było tylko to, czy powódka prawidłowo obliczyła kwotę należnych odsetek od kwot wskazanych w fakturach, stosując ich stawkę 9,5 % w skali roku określoną w ustawie o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.

Szpital podnosił bowiem, iż w przypadku umów zawartych do dnia 31 grudnia 2015 r., a także do umów zawartych po tej dacie, jeżeli postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego , wyłaniającego dostawcę – kontrahenta pozwanego - zostało wszczęte przed dniem 31 grudnia 2015 r., stawkę odsetek w transakcjach handlowych ustala się

na podstawie stawki odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych. Od dnia 1 stycznia 2016 r. stawka odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych wynosi 8 % kwoty zaległości w stosunku rocznym.,

c/ Sąd Okręgowy podzielił to stanowisko , uznając za nietrafny , jak chciała tego powódka, pogląd zgodnie z którym wysokość tych odsetek [w skali 9,5 % w stosunku rocznym] - określają przepisy ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych z dnia 8 marca 2013r [jedn. tekst DzU z 2016 poz 684] , w jej art. 8 ust 1 w zw. z art. 4 pkt 3.

Zdaniem Sądu wyklucza to, mający w sprawie zastosowanie art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015, poz. 1830), stanowiący że do transakcji handlowych w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 1, zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe. Sąd argumentował w dalszym ciągu , że w myśl art. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, określenie transakcja handlowa oznacza umowę, której przedmiotem jest odpłatna dostawa towaru lub odpłatne świadczenie usługi. Cytowana wyżej ustawa z dnia 9 października 2015 r. weszła w życie w dniu 1 stycznia 2016 r., natomiast umowy, z których wynikały należności objęte fakturami zostały zawarte przed tą datą.

Dlatego też do należności odsetkowych od należnych cen , potwierdzonych fakturami na które powoływała się powódka , miały zastosowanie przepisy ustawy w brzmieniu dotychczasowym - sprzed wskazanej wyżej zmiany.

Determinuje to przyjęcie , że wysokość odsetek za opóźnienie , od należności , które obciążały stronę pozwaną odpowiadała tej , która była przewidziana dla zaległości podatkowych , na podstawie art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa. Zgodnie z obwieszczeniem Ministra Finansów z dnia 4 stycznia 2016 r. w sprawie stawki odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych, obniżonej stawki odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych oraz podwyższonej stawki odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych (M.P. 2016 poz. 20), stawka odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych wynosiła , [począwszy od 1 stycznia 2016r] , 8 % , w skali roku,

d/ dlatego też powództwo w zakresie wskazanej wyżej części roszczenia , zasadnie zakwestionowanej przez Szpital (...) podlegało , z podanych przyczyn, oddaleniu.

Podstawą rozstrzygnięcia o kosztach procesu była norma art. 98 kpc i wynikająca z niego zasada odpowiedzialności za wynik sprawy.

Stosując jednak art. 102 kpc i uwzględniając szczególną sytuację strony pozwanej jako podmiotu udzielającego świadczeń zdrowotnych ocenił , że w warunkach przegranej sprawy , usprawiedliwionym będzie obciążenie Szpitala (...) jedynie częścią [w zakresie 1000 złotych] , wynagrodzenia zawodowego pełnomocnika powódki, będącego radcą prawnym.

Środkiem odwoławczym od tego orzeczenia strona powodowa objęła jego część , kwestionując go w zakresie punktu I sentencji [w całości] , a w odniesieniu do punktu II , co do kwoty przewyższającej zasądzoną sumę 8870 zł.

Oparła go na zarzutach :

- naruszenia prawa procesowego , w sposób mający dla treści orzeczenia istotne znaczenie , a to

a/ art. 233 kpc., jako konsekwencji przeprowadzenia wadliwej oceny zgromadzonych w sprawie dowodów oraz poprzez zastosowanie niewłaściwych przepisów materialnych dotyczących odsetek za opóźnienie ,

b/ art. 386 par. 4 kpc , wobec nierozpoznania przez Sąd Okręgowy istoty sprawy . Tego zaniechania skarżąca upatrywała w nieprawidłowym przyjęciu , iż nie może skutecznie dochodzić należności odsetkowej od niezapłaconych w terminie cen za towary dostarczone stronie pozwanej , na podstawie przepisów o terminach zapłaty w transakcjach handlowych z uwagi na treść tych norm odniesionych do dat w których do tych transakcji pomiędzy stronami sporu dochodziło,

c/ art. 98 kpc w zw z art. 102 kpc , jako następstwa wyrażenia przez Sąd I instancji oceny , iż istnieją dostateczne racje ku temu aby przerywającego Szpitala nie obciążać całością kosztów celowo poniesionych w postępowaniu przez apelującą,

- naruszenia prawa materialnego poprzez nieprawidłowa wykładnię i zastosowanie :

1/ art. 481 w zw z art. 482 kc w zw z art. 8 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych oraz 55 i 56 ustawy o zmianie tej ustawy z dnia 9 października 2015r i przyjęcie , że skarżąca nie może dochodzić odsetek za opóźnienie w wysokości określonej tymi normami mimo , że taka podstawa , w realiach faktycznych rozstrzyganej sprawy została zrealizowana ,

2/ art. 56 ustawy Ordynacja podatkowa w zw. z art. 8 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych oraz art. 55 w zw z art. 56 , wskazanej wyżej ustawy zmieniającej z 9 października 2015r , wobec uznania , iż powódce nie należą się odsetek w skali 9,5 % w stosunku rocznym mimo , że wierzytelności z tytułu odsetek dochodzone w niniejszym sporze stały się wymagalne już po wejściu w życie ustawy zmieniającej tę ustawę, a zatem po 1 stycznia 2016r.,

3/ art. 10 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych z 8 marca 2013r., w następstwie jej nieprawidłowego zastosowanie , którego następstwem było nie zasądzenie na rzecz skarżącej od strony pozwanej zryczałtowanej kwoty kosztów odzyskiwania należności mimo , że istniały ku temu dostateczne podstawy faktyczne.

We wniosku apelacji strona powodowa domagała się w pierwszej kolejności zmiany zaskarżonego wyroku i zasądzenia na jej rzecz od SP ZOZ Szpitala (...) w K. kwoty 21 760 , 86 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych, począwszy od dnia 25 października 2018r do dnia zapłaty , a także kwoty 165 , 20 zł jako równowartości 40 EUR - odpowiadającej zryczałtowanej kwocie kosztów odzyskania należności.

Ponadto postulowana zmiana miała obejmować obciążenie strony przeciwnej kosztami postępowania w kwocie 14 075 zł.

Skarżąca domagała się także przyznania na swoją rzecz od oponenta procesowego kosztów postępowania apelacyjnego.

Jako wniosek ewentualny sformułowała żądanie uchylenia orzeczenia z dnia 1 sierpnia 2019r w zaskarżonych częściach i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Szpital (...) w K. wniósł o oddalenie apelacji oraz przyznania na swoją rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

W przypadku uwzględnienia środka odwoławczego powódki wnioskował o nie obciążanie go kosztami postępowania przed Sądem II instancji.

Rozpoznając apelację , Sąd Apelacyjny rozważył :

Środek odwoławczy strony powodowej jest uzasadnionym w części , prowadząc do zmiany objętego nim orzeczenia w sposób określony w punkcie 3 orzeczenia Sądu Apelacyjnego. W części apelacja podlegała odrzuceniu jako niedopuszczalna albowiem odnosiła się do nieistniejącego rozstrzygnięcia . W części , natomiast jako bezzasadna, została oddalona.

Na wstępie należy wskazać , że na podstawie art. 350 par 3 kpc , Sąd Odwoławczy sprostował z urzędu oczywiste niedokładności w oznaczeniu strony powodowej , które dostrzegł w treści komparycji wyroku poddanego kontroli instancyjnej, analizując treść wpisów w rejestrze przedsiębiorców KRS znajdujących się w aktach , dotyczące zarówno (...) SA jak i spółki zarządcą masy sanacyjnej której pozostaje.

Apelacja podlegała odrzuceniu jako niedopuszczalna po myśli art. 373 par.1 zd drugie kpc , w tym w zakresie w jakim wymierzona została przeciwko takim rozstrzygnięciom , których sentencja wyroku z 1 sierpnia 2019r nie zawiera. Przy tym powódka, po jego ogłoszeniu, nie składała wniosku o uzupełnienie go o nie.

Dotyczy to żądania zasądzenia od strony przeciwnej kwoty 165, 20 zł stanowiącej równowartość 40 EUR , będącej zryczałtowaną równowartością kosztów odzyskiwania należności wskazanej w art. 10 ustawy o terminach płatności w transakcjach handlowych oraz zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych od kwoty 21 760, 86 zł , liczonej od dnia 25 października 2018r.

W odniesieniu do pierwszego z tych roszczeń przypomnieć należy , że po wydaniu nakazu zapłaty z dnia 7 listopada 2018r , którym kwota 165, 20 zł nie została objęta, powódka złożyła w formie pisma procesowego wniosek o uzupełnienie nakazu o rozstrzygnięcie także i o tym żądaniu.

Postulat obecnie skarżącej został w zupełności pominięty przez Sąd Okręgowy i nie znalazł jakiegokolwiek odzwierciedlenia w treści rozstrzygnięć podejmowanych podczas postępowania rozpoznawczego , a w szczególności w treści zaskarżonego apelacją wyroku z 1 sierpnia 2019r.

Pomimo to strona spółka (...) nie złożyła wniosku o jego uzupełnienie w tym zakresie , na podstawie art. 351 par. 1 kpc.

W konsekwencji, jej środek odwoławczy o ile kwestionuje nie przyznanie na jej rzecz od przeciwnika procesowego tej sumy , wnosząc o zmianę w tym zakresie tego rozstrzygnięcia przez Sąd II instancji jest - jako wymierzony w nieistniejąca część orzeczenia – niedopuszczalny i z tej , formalnej przyczyny , podlega odrzuceniu.

Te same uwagi i wniosek o niedopuszczalności apelacji należy odnieść do żądania takiej zmiany wyroku objętego kontrolą instancyjną w następstwie której na rzecz strony czynnej procesu zostaną zasądzone [także] odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych , od kwoty 21 760, 86 zł , począwszy od dnia 25 października 2018r.

Wskazać bowiem należy , że żądaniem pozwu została objęta[pomijając równowartość 40 EUR], wierzytelność w wysokości 173 148, 58 zł wraz ze wskazanymi wyżej odsetkami za opóźnienie właśnie od tej daty .

Zakres zaskarżenia nakazu zapłaty wydanego przez Sąd I instancji w dniu 7 listopada 2018r był ściśle przez stronę pozwaną w jej sprzeciwie ograniczony do kwoty 21 760, 86 zł oraz do rozstrzygnięcia o kosztach postępowania.

Trzeba przy tym dodać , iż taki zakres środka zaskarżenia nie był przedmiotem kontrowersji pomiędzy stronami.

Skoro tak, to tym bardziej nie może budzić wątpliwości , że Sąd Okręgowy był uprawniony rozstrzygać tylko o tej części roszczenia powódki , tylko bowiem w takim zakresie - wyznaczonym granicami sprzeciwu , które należy określać restryktywnie – nakaz nie uzyskał waloru prawomocności / argument z art. 505 par. 2 zd pierwsze kpc/

Nota bene tak też identyfikował zakres rozstrzygania po złożeniu sprzeciwu, Sąd I instancji skoro orzekł jedynie o kwocie żądania głównego [bez należności odsetkowej] , w jej rozmiarze wyznaczonym przez środek zaskarżenia złożony przez pozwaną Szpital oraz o kosztach procesu.

Wyrok zaskarżony apelacją strony powodowej trafnie nie zawiera rozstrzygnięcia o roszczeniu do którego nawiązuje spółka z W. we wniosku środka odwoławczego , postulując aby w ramach orzeczenia reformatoryjnego obciążyć stronę pozwaną także obowiązkiem zwrotu odsetek o których była już kilkakrotnie mowa. Jest to , z powołanych przyczyn ,wykluczone , a apelacja w tej części także podlega odrzuceniu.

Przechodząc do merytorycznej oceny pozostałej jej części apelacji na początku odnieść się należy do zarzutu idącego najdalej , w ramach którego apelująca uznaje , że Sąd Okręgowy nie rozpoznał istoty sprawy.

Nie można tego zarzutu podzielić.

Nierozpoznanie istoty sprawy polega na wydaniu przez Sąd niższej instancji orzeczenia, które nie odnosi się do tego, co było przedmiotem roszczenia powoda w zaznaczeniu procesowym albo też na zaniechaniu zbadania materialnej podstawy żądania lub materialnych i formalnych zarzutów strony przeciwnej.

Oceny realizacji tej podstawy do ewentualnego wydania przez Sąd II instancji orzeczenia kasatoryjnego należy dokonywać na podstawie analizy żądań pozwu i przepisów prawa materialnego stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia. Bez znaczenia dla niej pozostają możliwe wady postępowania czy też takie [materialne] zarzuty pozwanego, , które dla przedmiotu rozstrzygnięcia były irrelewantne.

/ por . także wyrażające podobne stanowisko , powołane jedynie dla przykładu , judykaty Sądu Najwyższego z 22 kwietnia 1999r , sygn. II UKN 589/98 oraz z dnia 27 czerwca 2014 , sygn.V CZ 45/14 , powołane za zbiorem Legalis /

To, w jaki sposób strona pozwana motywuje weryfikowany zarzut wyklucza uznanie go za trafny skoro jest oczywistym , że przedmiot żądania powódki w znaczeniu procesowym został rozstrzygnięty a to , że w sposób przez nią uznany za nietrafny nie uzasadnia wniosku przeciwnego.

Chybiony jest zarzut przekroczenia granic swobodnej oceny zgromadzonych dowodów

Zawracając uwagę , że wiarygodność dowodów[z dokumentów] nie była przez strony w czasie postępowania negowana, a istota sporu sprowadzała się do kwestii interpretacji zmieniających się w czasie zawierania kolejnych umów pomiędzy nimi przepisów ustawy o terminach płatności w transakcjach handlowych, podkreślić należy , że mimo redakcyjnego rozbudowania motywów apelacji, powódka nie powołała żadnego argumentu mogącego posłużyć do podważenia oceny dowodów przeprowadzonej przez Sąd.

Nawet sposób ujęcia tej argumentacji usprawiedliwia wniosek , że w istocie skarżącej spółce nie chodzi o podważenie jej ale o to , aby za pośrednictwem tej krytyki , uwypuklić przyczyny dla których wadliwym jest zastosowanie przez Sad I instancji norm prawa materialnego.

Z tych powodów odpierając ten zarzut , Sąd Apelacyjny przyjmuje wynikające z tej niezakwestionowanej skutecznie oceny , ustalenia faktyczne za własne.

Z tą jednak zmianą , iż ustala , że część należności za dostarczony towar [oraz montaż i uruchomienie urządzenia do aplikowania kontrastu przy badaniach tomograficznych] miała swoją podstawę w umowach zawartych pomiędzy stronami pod dniu 1 stycznia 2016r , wejścia w życie ustawy z dnia 9 października 2015r o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych , ustawy kodeks cywilny i niektórych innych ustaw.

W części uzasadnionym jest natomiast ten zarzut procesowy, w ramach którego apelująca neguje rozmiar przyznanych jej od przerywającej strony przeciwnej kosztów procesu.

W warunkach , gdy powódka dochodziła w procesie kwoty ponad 173 tysięcy złotych , a strona przeciwna zakwestionowała to roszczenie , biorąc pod rozwagę zakres sprzeciwu od nakazu zapłaty, tylko w około 12 % , brak było usprawiedliwionych podstaw aby nie obciążać jej całością opłaty od pozwu poniesioną przez spółkę z W. , tym bardziej , że postulowała ona w korespondencji ze Szpitalem (...) zapłatę zaległości finansowych na warunkach obopólnie aprobowanych, bez występowania przez wierzycielkę na drogę procesu przed Sądem.

Szczególna sytuacja Szpitala (...), szczególnie w okresie pandemii wirusa SARS COV – 2 , w czasie kiedy świadczenia zdrowotne są udzielane w niespotykanych dotąd , trudnych wywołujących dodatkowe koszty obciążające jednostkę medyczną warunkach, które tym bardziej uwypukliły dotychczasowe braki finansowe i rzeczowe strony pozwanej , usprawiedliwia jednak to , aby sięgając w pewnym zakresie do normy art. 102 kpc , ograniczyć rozmiar obowiązku pokrycia przez Szpital kosztów procesu należnych powódce. W tym jego elemencie , które stanowi wynagrodzenie jej zawodowego pełnomocnika do kwoty 1 000 złotych

Wobec tego łącznie z tego tytułu należna jest skarżącej suma 9658 zł [8658 + 1 000].

Weryfikując zarzuty materialne , na wstępie należy skonstatować , że ten wskazany jako trzeci w kolejności , jest bezprzedmiotowy , w warunkach odrzucenia apelacji w odniesieniu do dochodzonego świadczenia dla którego jego ocena mogła być uznana za doniosłą

Dwa pozostałe zostały wadliwie skonstruowane.

Nieprawidłowość postępowania Sądu niższej instancji nie może polegać jednocześnie na wadliwej wykładni oraz niepoprawnym zastosowaniu przepisu tego rodzaju [a tak sformułowała je powódka].

Albo Sąd nieoprawnie wyklada normę albo właściwie to czyni , a mimo to nieoprawnie ją stosuje do ustalonego w sprawie stanu faktycznego.

W warunkach , gdy [jak wynika z motywów apelacji] (...) SA w W. budując argumentację dla potwierdzenia realizacji zarzutów , odwołując się do okoliczności faktycznych ustalonych w rozstrzyganej sprawie , mamy do czynienia z zarzutem wady zastosowania przepisu materialnego [błędu subsumpcji] a nie błędu wykładni - rozumienia przez Sąd niższej instancji przesłanek relewantnej dla rozstrzygnięcia normy tego rodzaju. Może on bowiem zachodzić tylko niezależnie od okoliczności faktycznych konkretnego sporu.

W konsekwencji przyjęć należy , że w istocie strona pozwana stawia zarzuty materialne tylko w postaci niepoprawnego zastosowania przepisów , które powołuje.

Opisana nieprawidłowość jest o tyle nie doniosła i została wskazana tylko dla porządku , że niezależnie od niej Sąd i tak jest z urzędu zobowiązany do oceny czy zaskarżony wyrok odpowiada prawu materialnemu.

Tak nie jest , a oddalenie powództwa w odniesieniu do tej części roszczenia , którą zakwestionował Szpital (...) w sprzeczności od nakazu zapłaty, naruszało wskazaną przez skarżącą normę materialną art 8 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013r o terminach zapłaty w transakcjach handlowych [DzU z 2013 poz. 403 ze zm] w zw. z art. 55 i 56 ustawy z dnia 9 października 2015 o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych , zmianie ustawy kodeks cywilny oraz innych ustaw [DzU z 2015 poz. 1830] .

Wniosek , że w relacjach umownych stron , w odniesieniu do należności odsetkowej wynikającej z opóźnienia w spełnieniu świadczeń wzajemnych z tytułu cen za dostarczone urządzenie oraz towary o medycznym przeznaczeniu ma zastosowanie przepis art. 56 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r Ordynacja podatkowa , narusza tę normę, czyniąc usprawiedliwionym także ten zarzut materialny podniesiony przez powódkę .

Na wstępie dalszej części rozważań podnieść trzeba ,że zgodnie z faktami ustalonymi w postępowaniu, umowy w oparciu o które powódka dostarczała i zbywała na rzecz Szpitala (...) w K. materiały medyczne oraz dostarczyła , zamontowała i uruchomiła urządzenie do aplikacji kontrastu w badaniu tomograficznym , były zawierane w okresie pomiędzy lutym 2014r a majem 2016r.

Stąd nietrafne jest zasadnicze założenie na którym opiera się stanowisko Sądu I instancji , że wszystkie kontrakty stron dotyczyły okresu sprzed wejścia w życie zmiany ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych [z 9 października 2015r].

Kluczowe jednak dla oceny roszczenia strony powodowej , w tej jego części , która była przedmiotem rozstrzygnięcia Sądu niższej instancji objętego apelacją jest to, jak należy, w odniesieniu do wysokości odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych, wykladać art. 55 i 56 ustawy zmieniającej ustawę z 8 marca 2013r o terminach zapłaty w transakcjach handlowych , obowiązującej od dnia 1 stycznia 2016r. W szczególności, czy na ich podstawie uprawnione jest wnioskowanie , które reprezentuje Sąd I instancji , aprobując w tym zakresie zapatrywania Szpitala (...) , że do tych należności o ile tylko wynikają z umów zawartych z podmiotem wyłonionym w procedurze opartej na przepisach ustawy Prawo zamówień publicznych , przeprowadzonej przed wejściem w życie ustawy zmieniającej z 9 października

2015r., mają zastosowanie przepisy dotychczasowe , określające wysokość odsetek na poziomie oznaczonym dla zaległości podatkowych [od 1 stycznia 2016r 8 % w skali roku].

Stanowiska tego podzielić nie można już chociażby z tej przyczyny o której była mowa wyżej a mianowicie , że część umów szczegółowych została zawarta po dniu 1 stycznia 2016r a procedura przetargowa była ukończona dużo wcześniej , stąd norma art. 55 ustawy zmieniającej nie miałaby dla relacji mownych , co najmniej w odniesieniu do roszczeń wynikających z czynności prawnych zawartych po tej dacie, zastosowania.

Do nich miałaby zastosowanie przepisy ustawy zmienianej , w brzmieniu ukształtowanym nowelą z 9 października 2015r .

Roszczenie powódki w tej jego części , które było przedmiotem oceny Sadu I instancji i do której odnosi się rozstrzygnięcie objęte kontrolą instancyjną było roszczeniem o zapłatę skapitalizowanych odsetek , które przez taką identyfikację miało charakter samodzielny i niezależny wobec tego z tytułu zapłaty przez pozwanego Szpital cen wynikających z poszczególnych umów zawartych przez strony w okresie istotnym z punktu widzenia rozstrzygnięcia.

Skoro tak , to pierwszym zagadnieniem w ramach jego merytorycznej oceny z punktu widzenia relewantnych norm materialnych było to , jaka jest relacja pomiędzy przepisami art. 481 kc w zw z art. 482 kodeksu cywilnego a art. 8 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych z dnia 8 marca 2013r [DzU z 2013 poz. 403 ze zm] albowiem nie było w rozstrzyganej sprawie sporne to , że umowy zawarte pomiędzy stronami należało kwalifikować jako transakcje handlowe w rozumieniu art. 1 ustawy z 8 marca 2013r.

Uzasadnionym jest stanowisko , że przepis art. 8 ust.1 jest normą szczególną wobec przepisów kodeksu cywilnego dotyczących odsetek ustawowych za opóźnienie i w kwestiach przez ten przepis regulowanych stosowanie norm kodeksowych jest wyłączone.

Wniosek ten ma m. in i tę dalszą konsekwencję , że w zakresie wykładni tego przepisu a trzeba uwzględnić , że nowelą do niej z 9 października 2015r wprowadzono też art. 4a zgodnie z którym do transakcji handlowych nie stosuje się przepisu art. 481 par. 2 kc.

Dalszym jego następstwem jest również to , że zgodnie z definicją ustawową zawartą w punkcie 3 art. 4 ustawy [w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2016r odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych to odsetki w wysokości równej sumie stopy referencyjnej NBP oraz ośmiu punktów procentowych. Stąd ich wysokość wynosiła, w okresie od wejścia w życie nowelizacji, 9,5 % w skali roku .

Wszystko to , co powiedziano do tej pory , czyni kluczową dla oceny obu ocenianych zarzutów materialnych powodowej spółki , odpowiedź na pytanie czy należności odsetkowe dochodzone pozwem należało określać przy zastosowaniu tej stopy czy też zgodnie z regulacją obowiązującą w tej materii począwszy od daty wejścia w życie ustawy z 8 marca 2013r do 31 grudnia 2015r., a zatem , po myśli jej art. 56, w takiej wysokości jaka dotyczyła zaległości podatkowych [8 % w stosunku rocznym].

Wbrew stanowisku Sądu I instancji , należy podzielić stanowisko apelującej, uznając za zasadne obydwie weryfikowane zarzuty materialne zgodnie z którym wysokość stopy należnych jej odsetek kształtują przepisy ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych , w brzmieniu po nowelizacji obowiązującym od dnia 1 stycznia 2016r[9, 5 % w stosunku rocznym].

Przesadzająca o takiej konkluzji jest treść art. 56 ustawy nowelizującej z 9 października 2015 . Norma ta zupełnie odrębnie od materii uregulowanej w art. 55 noweli odnosi się tylko do należności odsetkowych stanowiąc , że do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie ustawy , stosuje się przepisy dotychczasowe.

Treść ta daje - z punktu widzenia rozważanego w sprawie problemu- podstawę do rozróżnienia pomiędzy należnościami odsetkowymi , które wynikają z transakcji handlowych w rozumieniu ustawy są należne do 31 grudnia 2015r i tych które powstają z dniem 1 stycznia 2016 i później.

Po wtóre do ich zróżnicowania w zakresie wysokości stopy. Wysokość w skali roku tych , które powstały do 31 grudnia 2015r jest kształtowana na podstawie dotychczasowej regulacji [8%] . Powstałe po tej dacie mają stopę 9, 5 %.

Pozostawiając nawet na uboczu samą treść normy art. 56 ustawy nowelizującej , która w zupełności oderwana została od elementów wskazanych w hipotezie art. 55 , do których tak strona pozwana jak i Sąd I instancji przywiązują istotne znaczenie w ramach prezentowanego stanowiska wykładniczego , będąc w odniesieniu do należności odsetkowej uregulowaniem samodzielnym , należy wskazać , że tylko taka konkluzja pozwoli uznać działanie ustawodawcy decydującego się na opisane wyróżnienie tych należności spośród innych wynikających z relacji umownych kontrahentów, zawierających transakcje handlowe w rozumieniu art. 1 ustawy , jako racjonalne i przemyślane. Inaczej uregulowanie to byłoby po prostu zbędne, stanowiąc swoiste superfluum ustawowe.

Skoro w istocie spór stron dotyczył omówionego zagadnienia , wynikającego z możliwej, wzajemnie rozbieżnej interpretacji przepisów materialnych, a kwota 21 760, 86 zł wynikała właśnie ze spornej pomiędzy stronami różnicy stóp odsetkowych od powstałych zaległości w zapłacie cen dostarczonych Szpitalowi (...) towarów i oraz dostawy , montażu i uruchomienia urządzenia do aplikowania pacjentom kontrastu , uznanie , że to powódka ma w tym sporze rację spowodowało , że Sąd Apelacyjny , podzielając wskazane zarzuty materialne zmienił zaskarżony wyrok w sposób wskazany w punkcie 3 sentencji orzeczenia, na podstawie art. 386 par. 1 kpc.

W pozostałym zakresie [zmiany zaskarżonego wyroku w części dotyczącej kosztów procesu poprzez podwyższenie należności powódki z tego tytułu do wymiaru przez nią postulowanego we wniosku środka odwoławczego] apelacja jako nieuzasadniona - z przyczyn o których była wyżej mowa- podlegała oddaleniu , na podstawie art. 385 kpc.

Rozstrzygając o kosztach postępowania apelacyjnego Sąd II instancji obciążył przegrywający Szpital jedynie ich częścią, uwzględniając, powołane wcześniej , szczególne okoliczności jego funkcjonowania w okresie pandemii.

Na kwotę z tego tytułu należną powódce złożyły się : opłata od apelacji , która przy właściwie oznaczonej wartości przedmiotu zaskarżenia , zamyka się w kwocie 1089 złotych oraz połowa sumy wynagrodzenia jej pełnomocnika będącego radcą prawnym , ustalonej na podstawie par. 2 pkt 5 w zw z par. 10 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia MS w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015r [jedn. tekst DzU z 2018 poz. 265]

SSA Regina Kurek SSA Grzegorz Krężolek SSO / del / Bartosz Pniewski